

KÖZGAZDASÁG

0000

Többtermelés és trágyahiány.

(Saját tudósítónktól.) Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter és az érdekelt körök figyelmébe ajánljuk a következőkben elmondandókat, amelyeket úgy adunk, amint igen előkelő helyről vettük:

— Ankettek, különféle képviselői beszédek, hírlapi közlemények keresztül-kasul szántják az ország érdekelt köreit, az ország fokozottabb termelőképességének kiváltása céljából. Üdvös és talán részben a célt megközelítő intézkedések is fogantatottak ily irányban, ámde a háboru-szülte nehézmények, munkáshiány, az igavonó állatokban való szükség s általában a gazdasági erők megcsappanása erősen hátráltatják a célt. A földek megművelésének alapossága pedig elsőrendű feladat a többtermelés kiváltására s a főszükséglet e körül a trágyahiányban is megnyilvánul. Ez különösen az utolsó két évben éreztette s a ránk következőben felelté éreztetni fogja a hatását. Gazdáink körében nem is kis aggodalommal néznek a jövő elé, akkor, amikor a háboru folytán erősen megcsappant ló- és szarvasmarha-állomány következtében a föld zsírozására, termelőképességének fokozására szükséges trágya teljesen fogyófélben van s némely vidékről már egészen eltűnt.

— A műtrágyagyárak a háboru előtt meglehetősen élénk üzleti forgalmat fejtettek ki s a gazdaságokban, ahol természetük bevezetettek, ha a természetes trágyával nem is versenyezhettek, mégis bizonyos kedvező eredményt biztosítottak. Ma a műtrágya az ország szükségletének mérvénél számításba sem jöhet először az előállított mennyiség csekélységénél fogva, másrészt a magas árak miatt. Tehát a gazdaközönség és az érdekeltségek számára nem marad más hátra, mint gondosan felkutatni minden forrást, amely a többtermelés elérhetésénél célhoz vezethet.

— A németek a kitalálásban és élelmességben mindenütt jó példával járnak elől. Náluk a többtermelés már nem a próbálgatások problémái körül kering. S bár termőföldjeik korántsem oly természetadta öserővel vannak megáldva, mint a mi Alföldünk. Dunántulunk és egyéb óriási gazdálkodásra alkalmas vidékeink, a művelésre fogott területeik épen a bőséges trágyázás és gondos kezelés révén pl. rozsból katasztrális holdanként 16—18 mm. hozammal fizet. Hol vagyunk mi ettől? Hiszen a mi gazdáink akkor is boldog örömmel dörzsölgetik kezüket, ha kitűnő termésről beszélve 10—11 mm.-ről számolhatnak be. A trágyaszükséglet, természetes következményeként a jelenlegi áldatlan helyzetnek, náluk is jelentkezik. Most úgy segítenek a bajon, hogy az egyes nagyobb városok szemétygyűjtő telepein évek óta összegyűlt szeméttel, rothadó hulladékokat kitűnően értékesítik a trágyázási célokra.

— A dolog igen egyszerű és követésre érdemes. Hisz így rájövünk, hogy a városok szemétteltelei kincseket érnek s előmozdítói lehetnek a többtermelésnek, pótlói a hiányzó állati trágyának. S amit Németországban meglehet tenni, miért ne lehetne megtenni Magyarországon? Itt hírül sincs annyi zsirtalan föld, mint ott és mégis-mégis csodálkozva kell a nagy németek felé tekintenünk. Ne menjünk messze a szemétteltelepektől. Van

itt Szegeden és más nagy városokban is. Olcsó pénzen hozzá kell juttatni az érdekelteket. Különösen felhívjuk a gazdaközönség figyelmét s velük együtt az összes érdekeltiségeket, hogy Budapest székesfőváros határában, Pestszentlőrinc mellett a Szemere-telep közelében voltak és vannak a főváros évtizedes szemétygyűjtő gödrei és telepei. Valóságos hegyek meredeznek évek óta ott szeméttől, trágyától, hulladékokból, amely hegyek ma aranyat érnek! Aranyat, mert ha szétszítják és elszállítják, betrágyázzák a trágyainséges vidékeken, a többtermelést mozdítják elő vele. A többtermelésből pedig szövetségeseinknek is juttathatunk gabonát — aranyért. Ez pedig úgy sejtjük, hogy a valutánkon is javítana valamit.

— Az arra illetékes ténvezőknek kell megtalálniuk a módokat, hogy azok a most szeméttel heverő holt tőkék megmozduljanak a főváros határából. És az elszállításuk körül nem szabad hogy szerepet játszon a Máv. legújabbban felemelt díjtétele sem. A trágya szállításának eszközölhetése céljából a jelen esetre, kivételesen, amennyiben országos érdekről van szó, talán lehetne oly mérsékelt díjtételt megállapítani, hogy a gazdaközönség, érdekeltségek számításában ne csatlódnának s a viteldiira az államvasutak se fizessenek rá. Azt hisszük, hogy ez rendkívül akadályokba nem is ütközhet, hisz e fölött a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek egyetértően csak az ország javára dönthetnek. Természetesen találjuk, hogy a szemétteltelek, akár városok, akár magánosok, avagy bankok legyenek is azok, az átengedés, illetve elárúsítás körül elsősorban az ország s csak másodsorban foglalják a saját érdekeiket szolgálni.

Kereskedelmi forgalmunk Lengyelországgal. A megszállott lengyel területek főkereskedelmének közölte a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy 1918. január 1-től kezdve a Lengyelország és a monarchia közötti kereskedelmi forgalomban a beviteli és kiviteli engedélyeket a Krakkóból Lublinba áthelyezett cs. kir. áruforgalmi központ fogja megadni. A lengyelországi kereskedelmi viszonylatban minden érdemleges intézkedés

ennek a hivatalnak van fenntartva. Az okkupált területet kereskedelmi viszonyaira vonatkozó információkat a lublini áruforgalmi központ expozitúrái szolgáltatják és pedig Magyarországon Budapest, Dorottya-utca 9. szám alatt. Ausztriában: Bécsben, I. Stubenring 8. és Krakkó, Długa-ulica 1. szám alatt.

SZINHÁZ
MŰVÉSZET

0000

MŰSOR:

Előadások kezdete fél 8.

Sombaton d. u. Tatárjárás. Operett. — Este A szerető. Regényes színjáték páratlan egyharmados. Vasárnap d. u. Oh Teréz. Operett. — Este bérletszínház. A szerető. Regényes színjáték. Hétfőn A szerető. Regényes színjáték. Páros kétharmad.

A szerető.

— Bemutató előadás. —

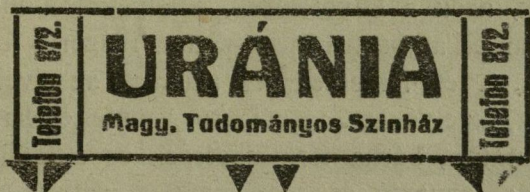
Minden sor írás, amit Bródy Sándor papírra vet, magán viseli az ő kiváló írói egyéniségét. Művésze az írásnak, a szavai súlyosak, erősek, mint az arany, ám a sárból ő sem tud aranyat csinálni.

A szerető témája sárszerű és boulevard izű a története. A kiindulási pontja a közelmúltban történt meg a császárvárosban. Egy pár napig foglalkoztatta a napi sajtót és vége volt a csodának, ami tudvalevőleg csak három napig szokott tartani. És ebből a históriából írt drámát Bródy Sándor. A riport történet aligha novellára alkalmas, az író azonban himet varrt rája és előkerült a részletező, romantikus dráma, amely nagyon messzi esett A katonák értékes költészetétől.

A történet ismeretes. Az elszegényedett, de jobb családból származó lányra szemet vet a legmagasabb család ifju sarja. A cél kézenfekvő s el is éretik. Persze hosszas bugás, könyörgés rimámkodás után. Aztán beáll a csömör, a jólakottság, amit nyomon követ a megszábadulási törekvés. Ez már nehezen megy, mert a lány már angazsálva van, anyának is érzi magát és egy pisztolylovás, ami kioltja az élvezetek után futkosó ifju nagy ur életét, megoldja a csomót.

Ennyi és semmi több. De mindez, ha nem szinpadai technikával, de Bródyasan megcsinálva, ami alatt azt értjük, hogy a cselekmény hiányosságát pótolja a millió rajz kiválósága és a magyszerű szavak, amiket csak Bródy Sándor tud mondani az alakjaival.

Az újdonság érdekelte a közönséget, de nem kapta meg, nem gyakorolt rá nagyobb hatást. Es az előadás lepergett minden különösebb emoció nélkül. A lány alakját sok érdekes vonással felruházva, ábrázolta Vajda Ilona. Voltak jó, sőt kiváló momentumai, a műkvalitását igazolták. A beszéde is jó, csak néha pattogosan hangzik és a csináltság ütközik ki belőle. A herceg alakja László Tivadarban talált ügyes személyesítőre. Formában mutatta az egyéniséget és néhány valóban ügyes és jellemző vonással állította a

Péntektől vasárnapig
december 14-től december 18-ig

Két hatalmas szenzáció.

Szent Péter esernyője

regény 4 részben. Írta: Mikszáth Kálmán.

A főszerepben Várkonyi Mihály, Lenkeffy Ica,
Kürti József, Huszár Károly stb. Ezenkívül

Óriási csata a nyugati fronton

Hivatalos hadifilm 2 részben.

Előadások u. d. 5, 7 és 9 óráig, szombaton és
vasárnap d. u. 2 óráig kezdve. Gyermekeknek
csak az első előadásokra érvényesek. Jegyek
előreválthatók d. u. fél 4 óráig szombaton és
vasárnap d. u. fél 2 óráig kezdve.

Legszebb karácsonyi ajándék a könyv!

Nagy választékban kapható:

Várnay L. könyvkeres-
kedésében.

Ugyanott kaphatók: Levélpapírok, írószerek, íróasztali felszerelések.